

Dönem : 2
Toplantı : 2

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 175

6368 sayılı Kanunla onaylanan Milletlerarası Sağlık Tüzüğü'nün bâzı hükümlerini değiştiren 12 Mayıs 1965 tarihli Ek Tüzüğün onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri ve Sağlık ve Sosyal Yardım komisyonları raporları (1/260)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi

Sayı : 71/429 - 4805

15 . 8 . 1966

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 12 . 8 . 1966 tarihinde kararlaştırılan «6368 sayılı Kanunla onaylanan Milletlerarası Sağlık Tüzüğü'nün bâzı maddelerini değiştiren 12 Mayıs 1965 tarihli Ek Tüzüğün onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı» ile gerekçesi ve Ek Tüzük ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

Süleyman Demirel

Başbakan

G E R E K Ç E

Milletlerarası Karantina Komitesi, süratle gelişen milletlerarası seyahatler sebebiyle meydana çıkan karantina hastalıklarının yayılmasına mâni olmak ve günün ihtiyaçlarına cevap verebilecek en uygun tedbirlerin kolaylıkla ve zamanında alınabilmesini teminen, Milletlerarası Sağlık Tüzüğü'nün bâzı maddelerini değiştirmek lüzumunu duymuştur.

Milletlerarası Sağlık Tüzüğü'nün bilhassa gemi ve uçakların dezensektizasyonu ile ilgili kısmı ile çiçek ve sarıhumma hastalıklarına karşı milletlerarası aşı ve mükerrer aşı vesikası örneklerinin değişikliğe tabi tutulmasını hedef tutan Ek Tüzük, 12 Mayıs 1965 tarihinde Dünya Sağlık Genel Kurulu tarafından kabul edilmiştir.

6368 sayılı Kanunla tarafımızdan da onaylanmış bulunan Milletlerarası Sağlık Tüzüğü yürürlüğe girdiğinden bu yana tatbikatta görülen bâzı aksaklıkların düzeltilmesi maksadiyle zaman zaman değişikliğe uğramıştır. Nitekim 1955, 1956, 1960 ve 1963 yıllarında dört defa ek tüzüklerle değişikliğe uğriyan Milletlerarası Sağlık Tüzüğü tarafımızdan da, 6786, 7031, 65 ve 553 sayılı kanunlarla onaylanmış bulunmaktadır.

Bu Ek Tüzüğün onaylanmasının da yerinde ve faydalı olacağı mütâlaasında bulunulduğundan ilişik kanun tasarısı hazırlanmıştır.

Dışışleri Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Dışışleri Komisyonu
Esas No. : 1/260
Karar No. : 5

9 . 12 . 1966

Yüksek Başkanlığa

6368 sayılı Kanunla onaylanan Milletlerarası Sağlık Tüzüğü'nün bâzı maddelerini değiştiren 12 Mayıs 1965 tarihli Ek Tüzüğü'nün onaylanmasının uygun bulunduğu hakkındaki kanun tasarısı, ilgili Bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle Komisyonumuzda görüşüldü :

Tümü üzerinde yapılan etraflı görüşmeler sonunda, gerekçede de açıkça belirtildiği veçhile, süratle gelişen milletlerarası seyahatler sebebiyle, karantina hastalıklarının yayılmasına mâni olmak ve günün ihtiyaçlarına cevap verebilecek tedbirlerin zamanında alınabilmesi maksadına mâtuf olarak yapılan değişiklik, prensip itibariyle Komisyonumuzca da uygun görüldükçe tasarı aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan Manisa <i>E. Akça</i>	Başkanvekili Sivas <i>C. Odyakmaz</i>	Sözcü Çanakkale <i>M. Baykan</i>	Kâtip Eskişehir <i>E. Gazi Sakarya</i>
Ankara <i>R. Ergüder</i>	Aydın <i>Y. Menderes</i>	Bursa <i>N. Gürsoy</i>	İstanbul <i>M. Yardımcı</i>
İstanbul <i>O. Erkanlı</i>	İstanbul <i>S. Sarper</i>	İzmir <i>S. İksel</i>	Kocaeli <i>N. Erim</i>
	Ordu <i>F. Cemal Erkin</i>	Urfa <i>B. Hatko (Boran)</i>	

Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonu
Esas No. 1/260
Karar No. 3

21 . 12 . 1966

Yüksek Başkanlığa

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 12 . 8 . 1966 tarihinde kararlaştırılan, «6368 sayılı Kanunla onaylanan Milletlerarası Sağlık Tüzüğü'nün bâzı hükümlerini değişiren 12 Mayıs 1965 tarihli Ek Tüzüğü'nün onaylanmasının uygun bulunduğu hakkındaki kanun» tasarısı Dışışleri Komisyonu raporu ile birlikte Komisyonumuzca havale olunmakla, ilgili bakanlıklar temsilcileri de hazır oldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

Tümü üzerinde yapılan etraflı görüşmeler sonunda, süratle gelişen milletlerarası seyahatler sebebiyle meydana çıkan karantina hastalıklarının yayılmasına mâni olmak ve günün ihtiyaçlarına cevap verebilecek en uygun tedbirleri almak maksadiyle Milletlerarası Sağlık Tüzüğü'nün bâzı maddelerinin değiştirilmesini öngören kanun tasarısı, prensip itibariyle Komisyonumuzca uygun görülerek, ay-nen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun yüce tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.
Sağlık ve Sosyal Yardım

Komisyonu Başkanı İstanbul <i>A. E. Birol</i>	Bu Rapor Sözcüsü İzmir <i>M. Döşemeci</i>	Kâtip Tokat <i>C. Aykan</i>	Ankara <i>R. Ergüder</i>
Antalya <i>H. F. Boztepe</i>	Balıkesir <i>A. İ. Kıvrımlı</i>	Çankırı <i>D. Akçaoğlu</i>	Diyarbakır <i>T. Z. Ekinci</i>
İstanbul <i>O. N. Ulusay</i>	İsparta <i>A. İ. Balım</i>	Kars <i>C. Ekinci</i>	Kayseri <i>F. Cumalioğlu</i>
Konya <i>S. S. Yücesoy</i>		Tekirdağ <i>İ. Demir</i>	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

6368 sayılı Kanunla onaylanan Milletlerarası Sağlık Tüzüğü'nün bâzı hükümlerini değiştiren 12 Mayıs 1965 tarihli Ek Tüzüğü'nün onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — 6368 sayılı Kanunla onaylanan Milletlerarası Sağlık Tüzüğü'nün bâzı hükümlerini değiştiren 12 Mayıs 1965 tarihli Ek Tüzüğü'nün onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu kanun 1 Ocak 1966 tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

12 . 8 . 1966

Başbakan <i>S. Demirel</i>	Devlet Bakanı <i>C. Bilgehan</i>	Devlet Bakanı <i>R. Sezgin</i>	Devlet Bakanı <i>K. Ocak</i>
Devlet Bakanı <i>A. F. Alişan</i>	Adalet Bakanı <i>H. Dincer</i>	Millî Savunma Bakanı <i>A. Topaloğlu</i>	İçişleri Bakanı <i>F. Sükan</i>
Dışişleri Bakanı <i>İ. S. Çağlayançıl</i>	Maliye Bakanı <i>İ. Gürsan</i>	Millî Eğitim Bakanı <i>O. Dengiz</i>	Bayındırlık Bakanı <i>E. Erdinç</i>
Ticaret Bakanı <i>M. Zeren</i>	Sağ. ve Sos. Y. Bakanı <i>E. Somunoğlu</i>	Güm. ve Tekel Bakanı <i>İ. Tekin</i>	Tarım Bakanı <i>B. Dağdaş</i>
Ulaştırma Bakanı <i>S. Öztürk</i>	Çalışma Bakanı <i>A. N. Erdem</i>	Sanayi Bakanı <i>M. Turgut</i>	En. ve Ta. Kay. Bakanı <i>İ. Deriner</i>
Turizm ve Ta. Bakanı <i>N. Kürşad</i>	İmar ve İskân Bakanı <i>H. Menteseoğlu</i>	Köy İşleri Bakanı <i>S. O. Avca</i>	

Bilhassa gemi ve uçakların dezensektizasyonu ile 3 ve 4 numaralı ekler (Sarıhumma ve çiçek hastalıklarına karşı milletlerarası aşı ve mükerrer aşı vesikası örnekleri) hususunda Milletlerarası Sağlık Tüzüğünü değiştiren 12 Mayıs 1965 tarihli Ek Tüzük

Onsekizinci Dünya Sağlık Genel Kurulu,

Milletlerarası Sağlık Tüzüğünün bâzı hükümlerini değiştirmek lüzumunu görerek ve Dünya Sağlık Teşkilâtı Anayasasının 2k), 21a) ve 22 nci maddelerini göz önüne alarak,
12 Mayıs 1965 tarihinde aşağıdaki Ek Tüzüğü kabul etmiştir.

Madde - I.

Milletlerarası Sağlık Tüzüğünün aşağıdaki maddeleri ile 3 ve 4 numaralı ekleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 73.

1. Enfekte bir dairede kâin her hava limanı personeli ile bu hava limanından faydalanan bir uçağın bütün mürettebatının muteber bir sarıhumma aşısı vesikasına malik olmaları mecburidir.

2. Enfekte bir dairede kâin bir hava limanından kalkarak sarıhummaya müsait bir bölgeye giden uçaklar sağlık makamının kontrolü altında, tehliye sebebiyet verilmeksizin kalkışından mümkün olduğu kadar az evvel dezensektize edilirler. İlgili devletler uçuş esnasında uçağın ameliyeye müsait kısımlarına tatbik edilen dezensektizasyonu da kabul edebilirler.

3. Aédés aegypti'nin el'an mevcut bulunduğu bir liman veya hava limanından kalkıp Aédés aegypti'nin bertaraf edildiği bir liman veya hava limanına giden gemiler veya uçaklar da aynı şekilde dezensektize edilirler.

Madde 96.

1. Bir ülkenin ilk tevakkuf limanına varmadan evvel, milletlerarası seyahat yapan bir geminin kaptanı gemide bulunan bütün şahısların sağlık durumları hakkında malûmat edinir ve varışta, sağlık idaresinin talebetmediği haller müstesna, bir Deniz Sağlık Beyannamesi doldurarak ve mürettebat arasında mevcutsa gemi tabibine de imzalatıldıktan sonra bu limanın sağlık makamına tevdi eder.

2. Kaptan ve mevcut ise gemi tabibi sağlık makamı tarafından geminin seyahat esnasındaki sağlık şartları hakkında sorulan bütün sualleri cevaplandırır.

3. Deniz Sağlık Beyannamesi lâhika 5 te verilen nümuneye uygun olmalıdır.

Madde — 97:

1. Bir hava limanına inişte, bir uçağın kaptanı veya onun yetkili mümessili, uçak genel beyannamesinin sağlık kısmını doldurup bu hava limanının sağlık makamına tevdi eder; Beyannamenin sağlık kısmı Ek 6 daki örneğe uygun olmalıdır.

2. Bir uçağın kaptanı veya onun yetkili mümessili, uçağın seyahat esnasındaki sağlık şartları hakkındaki sağlık makamı tarafından talebedilen bütün bilgileri vermeye mecburdur.

Madde — 102 :

1. Sıtma intikalinin veya sivrisineklerle intikal eden başka bir hastalığın mevcud olduğu veyahut da hastalık vektörleri nakleden ve ensektisidlere karşı mukavim sivrisineklerin bulunduğu bir daireden kalkan gemiler veya uçaklar, kalkışına mümkün olduğu kadar yakın bir zamanda, fakat kalkışını geciktirmeyecek bir şekilde sağlık makamının kontrolü altında dezensektize edilirler.

2. Vektör ithalini sıtmanın veya sivrisineklerle naklolunan diğer bir hastalığın intikaline sebebiyet verebileceği bir bölgeye varışta, sağlık makamı, işbu maddenin 1 nci paragrafı uyarınca yapılan dezensektizasyonu tatminkâr bulunmazsa veya gemi veya uçakta canlı sivrisinek mevcud-

yetini müşahade ederse, iş bu maddenin 1 nei paragrafında anılan gemiler veya uçaklar, dezen-sektize edilebilir.

3. İlgili devletler, dezen-sektize edilebilen uçak kısımlarının uçuş esnasında dezen-sektizasyonu kabul edebilirler.

Madde — 105 :

1. 107 nei madde hükümleriyle aşağıda belirtilen istisnalar mahfuz kalmak şartıyla iş bu Nizamname, yürürlüğe girdiği andan itibaren, buna tâbi devletler arasında ve bu devletler ile Teşkilât arasında, aşağıda zikredilen Milletlerarası Sağlık Sözleşmelerinin ve aynı mahiyetteki anlaşmaların hükümleri yerine kaim olacaktır :

- a) 3 Aralık 1903 te Paris'te imza edilen : Milletlerarası Sağlık Sözleşmesi;
- b) 14 Ekim 1905 ve Washington'da imza edilen: Pan Amerikan Sağlık Sözleşmesi;
- c) 17 Ocak 1912 de Paris'te imza edilen: Milletlerarası Sağlık Sözleşmesi;
- d) 21 Haziran 1926 da Paris'te imza edilen: Milletlerarası Sağlık Sözleşmesi;
- e) 12 Nisan 1933 te La Heye'de imza edilen : Hava Ulaştırmaları Milletlerarası Sağlık Sözleşmesi;
- f) 22 Aralık 1934 te Paris'te imza edilen: Sağlık patentelerinin ilgasına dair Milletlerarası Anlaşma;
- g) 22 Aralık 1934 te Paris'te imza edilen : Sağlık patentelerindeki konsolosluk vizelerinin kaldırılmasına dair Milletlerarası Anlaşma;
- h) 31 Ekim 1938 de Paris'te imza edilen : 21 Haziran 1926 tarihli Milletlerarası Sağlık Sözleşmesini tadil eden sözleşme;
- i) 15 Aralık 1944 e kadar Washington'da imzaya açık bulundurulmuş 21 Haziran 1926 tarihli sözleşmeyi tadil eden 1944 Milletlerarası Sağlık Sözleşmesi;
- j) 15 Aralık 1944 e kadar Washington'da imzaya açık bulundurulmuş 12 Nisan 1933 tarihli sözleşmeyi tadil eden 1944 Hava Ulaştırmaları Milletlerarası Sağlık Sözleşmesi;
- k) Washington'da imza edilen 1944 Milletlerarası Sağlık Sözleşmesini temdit eden 23 Nisan 1946 tarihli protokol;

1. Washington'da imza edilen, 1944 Hava Ulaştırmaları Milletlerarası Sağlık Sözleşmesini temdit eden 23 Nisan 1946 tarihli protokol;

2. Havana'da 14 Kasım 1924 te imza edilen Pan Amerikan Sağlık Kodu, işbu maddenin 1 nei fıkrasının uygun hükümlerinin tatbik olunduğu, 2, 9, 10, 11, 16 ilâ 53, 61 ve 62 nei maddeleri müstesna olmak üzere yürürlükte kalır.

LÂHIKA : 3

Sarıhumma aşısı veya mükerrer sarıhumma aşısı milletlerarası vesikası

Aşılananın adı ve soyadı . . . . . doğum tarihi . . . . . cinsiyeti . . . . . imzası . . . . .

İşbu vesika, yukarıda ismi yazılı şahsın aşağıdaki tarihte sarıhummaya karşı aşılandığını veya mükerrer aşılandığını tasdik eder.

Tarihi	Aşığı yapanın imzası ve memuriyet unvanı	Tatbik edilen aşının	
		mensei ve tertip No. su	Aşı merkezinin resmî mührü
1		1	2
2		3	4
3			
4			

İşbu vesika ancak, kullanılan aşı Dünya Sağlık Teşkilâtı tarafından kabul edilmiş ve aşı merkezi, kâin bulunduğu ülkenin sağlık idaresi tarafından salâhiyetli kılınmış ise muteber sayılır.

İşbu vesika, aşı tarihinden on gün sonra başlamak üzere on sene müddetle muteberdir veya on yıllık devre içerisinde mükerrer aşı yapılırsa, yapıldığı günden itibaren başlamak üzere on sene müddetle muteberdir.

İşbu vesika üzerinde her hangi bir tashih veya silinti veyahut herhangi bir kısmının doldurulmadan bırakılması kendisini gayrimuteber kılabılır.

LÂHİKA : 4

Çiçek aşısı veya mükerrer çiçek aşısı milletlerarası vesikası

Aşılananın adı ve soyadı

Doğum tarihi :

Cinsiyeti :

İmzası :

İşbu vesika, yukarda ismi yazılı şahsın aşağıdaki tarihte, Dünya Sağlık Teşkilâtının tavsiye ettiği normlara uygunluğu tasdik edilen liofilize veya mâyi halinde bir aşı ile çiçeğe karşı aşılandığını veya mükerrer aşılandığını tasdik eder.

Tarih	«X» işaretiyle aşağıdaki aşılarından hangisinin tatbik edildiği gösterilecektir.	Aşığı yapanın imzası ve memuriyet unvanı	Aşının menşei ile aşı imal serisinin numarası	Tevsik mühürü
1 a	Tatbik edilen ilk aşı			1 a 1 b
L b	Tuttu tutmadı			
2	Mükerrer aşı			2 3
3	Mükerrer aşı			

İşbu vesika, muvaffakiyetle iera edilen (Tutan) ilk aşidan sekiz gün sonra başlamak üzere veya mükerrer aşı tatbik edilmişse bunun tatbik edildiği günden itibaren, üç sene müddetle muteberdir.

Tevsik mühürü, aşı tatbik edilen ülkenin sağlık idaresi tarafından tâyin edilen nümuneye uygun olmalıdır.

İşbu vesika üzerinde her hangi bir tashih veya silinti veyahut her hangi bir kısmının doldurulmadan bırakılması kendisini gayrimuteber kılabılır..

Madde - II

1. İşbu Ek Tüzük yürürlüğe girmesinden evvel verilmiş bulunan sarıhumma aşısı veya mükerrer sarıhumma aşısı milletlerarası vesikalarının muteberlik süreleri, işbu Tüzük uyarınca, altı yıldan on yıla çıkarılmıştır.

2. İşbu Ek Tüzüğün yürürlüğe girmesinden sonra Milletlerarası Sağlık Tüzüğünün 4 ncü ekini teşkil eden çiçek aşısı veya mükerrer çiçek aşısı milletlerarası vesikalarının verilmesine 1 Ocak 1967 tarihine kadar devam olunabilir. Bu şekilde verilmiş olan aşı vesikaları evvelce kendilerine tanınan sürece muteber olmaya devam ederler.

Madde - III

Teşkilât Anayasasının 22 nci maddesi uyarınca bütün ademi kabulleri veya ihtirazi kayıtları beyan etmek için derpiş edilen mühlet, işbu Ek Tüzüğün Dünya Sağlık Genel Kurulunca kabul olunduğunun Genel Müdür tarafından tebliğ edildiği tarihten itibaren hesaplanmak üzere, üç aydır.

Madde - IV

İşbu Ek Tüzük 1 Ocak 1966 tarihinde yürürlüğe girer.

Madde - V

Milletlerarası Sağlık Tüzüğünün aşağıdaki nihai hükümleri işbu Tüzük hakkında da tatbik olunur : 106 nci maddenin 3 nü paragrafı; 107 nci maddenin 1 nci ve 2 nci paragrafları ile 5 nci paragrafın ilk cümlesi; 108 nci madde; 109 ncu maddenin 2 nci paragrafı, bu maddede kayıtlı tarihin işbu Ek Tüzüğün IV nü maddesinde zikredilen tarihle değiştirilmesi kaydıyle; 110 ilâ 113 nü (dâhil) maddeleri.

Yukardakileri tasdiklan işbu belge Cenevre'de 12 Mayıs 1965 tarihinde imzalanmıştır.

Dr. V. V. Olguin
Onsekizinci Dünya Sağlık
Genel Kurul Başkanı

Dr. M. G. Candau
Dünya Sağlık Teşkilâtı
Genel Müdürü

